

Nr 73.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen m. m.

(1:a avd.)

1:o) **Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen.** Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 under kapitalbudgeten (Bil. 24) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 beräkna ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor, har Kungl. Maj:t i propositionen nr 114 (punkt 1, s. 2—4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 13 mars 1953) föreslagit riksdagen att till samma ändamål för nämnda budgetår under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kronor.

Kungl. Maj:t föreslog i propositionen 1952: 152 riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att under iakttagande av de riktlinjer, för vilka redogjorts i propositionen, inköpa och försälja fastigheter för utrikesrepresentationen, dels till nu ifrågavarande ändamål för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor, dels ock medgiva, att engångskostnader för förvärv av hyres-, arrende- och bostadsrätter finge till ett beräknat sammanlagt belopp av 750 000 kronor, i de fall som angivits i nämnda proposition, bestridas från den i staten för statens allmänna fastighetsfond under anslagsposten hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden förslagsvis uppförda delposten för beskickningsfastigheternas delfond.

Statsutskottet framhöll i sitt utlåtande i ärendet (nr 106) bland annat, att bemyndigandet torde kunna begränsas till sådana fall, då ett inhämtande av riksdagens beslut skulle, med hänsyn till tidsutdräkt eller eljest, hindra en fördelaktig uppgörelse eller vålla onödig kostnadsökning. Riksdagen (skr. 109) bemyndigade Kungl. Maj:t att under iakttagande av de i ifrågavarande statsrådsprotokoll samt av utskottet angivna riktlinjer inköpa och försälja fastigheter för utrikesrepresentationen, anvisade det äskade investeringsanslaget av 3 000 000 kronor samt medgav, att engångskostnader för förvärv av hyres-, arrende- och bostadsrätter finge i de fall och i den omfattning, som i berörda statsrådsprotokoll och av utskottet angivits, bestridas på föreslaget sätt.

Departementschefen har härefter lämnat en redogörelse för de åtgärder, som redan kunnat vidtagas inom ramen för den plan för anskaffning av fastigheter m. m., som framlagts i propositionen 1952: 152.

Under den tid, som förflutit, sedan propositionen 1952: 152 förelades riksdagen, har, framhåller departementschefen, följande frågor uppkommit.

Antwerpen. De lokaler, som för närvarande förhyrs såsom bostad åt konsuln i Antwerpen, är ur flera synpunkter otillfredsställande. Hyreskostnaderna är vidare höga. I anledning härav undersöks för närvarande möjligheterna att förvärva en tomt, å vilken en bostadsfastighet skulle kunna uppföras.

Dublin. Lokalfrågan för beskickningens kansli och för beskickningschefens bostad är för närvarande icke ordnad på ett tillfredsställande sätt. Därest icke en lösning kan åvägabringas genom ombyggnad av den nuvarande fastigheten, är avsikten att söka förvärva lämplig tomt för uppförande av en nybyggnad.

Istanbul. Ett flertal planer har dryftats angående det lämpligaste sättet att disponera över den fastighet, där den svenska beskickningen var inrymd under den tid turkiska regeringen hade sitt säte i Istanbul. Försäljning var till en början den åtgärd, som närmast föreföll lämplig. Utvecklingen på fastighetsmarknaden ansågs emellertid sedermera icke erbjuda möjligheter till en förmånlig avyttring. Ett förslag att grunda ett sverigehus och inrätta ett sjömanshem har av olika skäl tills vidare icke kunnat genomföras. Därefter har utretts, att föreliggande behov av lokaler för beskickningen i Ankara — vilken under en viss tid av året delvis är förlagd till Istanbul — samt för det olönade generalkonsulatet i Istanbul kan till rimlig kostnad fyllas genom omdisponering och begränsad iståndsättning av huvudbyggnaden.

Genomförandet av ett fastighetsprogram av nu angivet slag, enligt vilket utgifterna på sätt närmare utvecklas i propositionen 1952: 152 skulle bestridas från ifrågavarande anslag utan att ärendena i sedvanlig ordning varit underställda riksdagen, kan, såsom i propositionen framhölls, icke baseras på en kostnadskalkyl i vanlig mening, avseende vissa konkreta förslag. Medelsanvisningen torde enligt departementschefen i stället få grundas på allmänna statsfinansiella bedömanden under beaktande av att tillräckliga medel för ändamålet ställs till Kungl. Maj:ts förfogande. I betraktande härav samt med hänsyn till att en behållning av omkring 1 000 000 kronor för närvarande finnes å det av 1952 års riksdag anvisade anslaget, anser departementschefen äskandet för nästa budgetår kunna begränsas till att avse ett belopp av 100 000 kronor.

Utskottet har, utöver vad av propositionen framgår, under hand från utrikesdepartementet inhämtat ytterligare uppgifter, ägnade att belysa här upptagna spörsmål.

Med hänsyn till vad i ärendet förekommit och då förslaget står i överensstämmelse med av föregående års riksdag angivna riktlinjer för lösande av berörda fastighetsfrågor vill utskottet tillstyrka det äskade investeringsanslaget av 100 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen* för budgetåret 1953/54 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kronor.

2:o) **Uppförande av bostadsfastighet för tjänstemän vid beskickningen i Oslo.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 4 och 5) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 600 000 kronor.

I propositionen 1952:152 anmäldes, att stora svårigheter råder för utländska beskickningstjänstemän i Oslo att till överkomliga priser förvärva lämpliga bostäder. Förslag hade därför bland annat framlagts att för svensk räkning inköpa en fastighet, avsedd att bereda bostäder åt ett antal beskickningstjänstemän. För beskickningens kansli förhyres för närvarande lokaler i en bostadsfastighet. Dessa är emellertid numera ur flera synpunkter icke lämpliga för sitt ändamål.

En tomt har förvärvats i Oslo. Den är centralt belägen vid Nobels gate och omfattar 2 116 m². Såväl en fastighet med bostäder för samtliga tjänstemän vid beskickningen som en kanslibygnad kan rymmas å tomten. Mest angeläget är för närvarande, att en bostadsbyggnad uppföres. Kostnaderna härför har uppskattats till omkring 600 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad i ärendet anförts synes det förordade byggnadsföretaget, som tillstyrkts av byggnadsstyrelsen, böra komma till stånd. Mot kostnadsberäkningarna har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Uppförande av bostadsfastighet för tjänstemän vid beskickningen i Oslo* för budgetåret 1953/54 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 600 000 kronor.

3:o) **Uppförande av bostadsfastighet för tjänstemän vid beskickningen i Paris.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 5) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 1 600 000 kronor.

I propositionen 1952:152 framhölls bland annat, att det under senare år alltmer försämrade läget å hyresmarknaden i Paris medfört betydande svårigheter för nytillträdande tjänstemän vid därvarande beskickning att finna lämpliga bostäder till överkomliga hyror. Ett förvärv av lämplig fastighet, i vilken lägenheter skulle kunna uthyras till beskickningspersonal, vore den lösning, som främst borde ifrågakomma. Beskickningens samtliga

lokalproblem ansågs dock härvid böra upptagas till behandling i ett sammanhang. Fortsatta utredningar har emellertid visat, att stora svårigheter föreligger att på en gång ordna hela denna fråga efter linjer, som är ur ekonomisk synpunkt godtagbara. Det enda sättet att lösa personalens bostadsfråga till rimliga kostnader har vidare visat sig vara att inköpa en tomt, på vilken en från beskicksningsfastigheterna helt avskild bostadsbyggnad skulle uppföras. I anledning härav har en tomt inköpts. Den är belägen i Neuilly och tillräckligt stor för att en byggnad med bostäder åt praktiskt taget hela personalen skall kunna rymmas å densamma. Nybyggnadskostnaderna har beräknats till omkring 1 600 000 kronor. Med hänsyn till att läget på hyresmarknaden i Paris förefaller komma att skärpas alltmer och därvarande tjänstemän sålunda torde få allt större svårigheter, bör enligt departementschefen bostäderna byggas snarast möjligt. I betraktande av den sannolika utvecklingen på längre sikt på nämnda hyresmarknad synes vidare fastighetens uppförande komma att medföra ekonomiska fördelar för statsverket.

Utskottet vill biträda Kungl. Maj:ts av byggnadsstyrelsen tillstyrkta förslag om uppförande av ifrågakvarande fastighet. Mot det begärda anslaget har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Uppförande av bostadsfastighet för tjänstemän vid beskickningen i Paris* för budgetåret 1953/54 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 1 600 000 kronor.

Stockholm den 21 april 1953.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ohlson, Gillström, Näsström, Bergh, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, fru Lindström, herrar Bergman, Lodenius, Eric Holmqvist, Axel Andersson, Arrhén och Nils Theodor Larsson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmberg i Skövde, Wallentheim, Svensson i Ljungskile, Lindholm, Johansson i Mysinge, Widén, Åkerström, Wedén, Onsjö, Jansson i Kalix, Persson i Växjö, Birke och Karlsson i Olofström.